

PERSBERICHT

10 november 2010

Aantal alcoholintoxicaties bij jongeren in Nederland blijft stijgen

Het aantal jongeren met een acute alcoholvergiftiging is opnieuw toegenomen. Dit blijkt uit cijfers die verzameld zijn door het Nederlands Signaleringscentrum Kindergeneeskunde. In de eerste helft van dit jaar werden 356 jongeren na overmatig alcoholgebruik opgenomen op de afdeling spoedeisende hulp van een algemeen ziekenhuis. Vorig jaar waren dat er over het gehele jaar 500. De Nederlandse kinderartsen startten in 2007 met een registratiesysteem voor jongeren tot 18 jaar die bij opname alcohol in hun bloed hadden. Bij nagenoeg alle behandelde jongeren is alcoholgebruik ook de hoofdreden van opname, het betreft dan een alcoholintoxicatie, oftewel een alcoholcoma.

Totaal aantallen meldingen

In tabel 1 is het aantal meldingen te zien dat kinderartsen hebben gedaan naar aanleiding van de behandeling. Het is daarbij opvallend dat in 2010 het aantal jongeren is toegenomen ten opzichte van het jaar ervoor. Als de tweede helft van 2010 in lijn blijft met de eerste helft zal het aantal jongeren dat is behandeld uitkomen op ongeveer 700, een stijging van maar liefst 40% ten opzichte van 2009. Per begin november 2010 bedraagt het aantal meldingen 526.

Tabel 1: Overzicht aantal meldingen en aantal rapportages:

	2007	2008	2009	2010 (t/m juni)**
Aantal meldingen van alcoholgerelateerde spoedopnames door kinderartsen	297	337	500	356
Stijging t.o.v. voorgaand jaar	-	13%	48%	40% *
Aantal bruikbare vragenlijsten (respons)	231	288	440	308 **

* inschatting 2010 op basis van eerste helft 2010

** voorlopig aantal; over 2010 zullen nog enkele vragenlijsten volgen en verwerkt worden

*** tot heden 526

Kenmerken jongeren en intoxicatie

In alle jaren is de verhouding jongen-meisje ongeveer 50-50. De leeftijd van de jongeren varieert van 11 tot en met 17 jaar, met een gemiddelde leeftijd van net boven de 15 jaar. De meeste behandelde jongeren volgen het VMBO onderwijs (ruim 40%), daarna volgt HAVO (ruim 20%) en VWO (15%). Deze percentages per schooltype zijn vergelijkbaar met de gemiddelde verdeling per schooltype van alle Nederlandse leerlingen.

Tabel 2: Kenmerken jongeren en mate van intoxicatie

	2007	2008	2009	2010
Gemiddelde leeftijd	15,3	15,0	15,2	15,3
Gemeten gemiddeld alcohol promillage	1,8	1,9	1,8	1,8
Gemiddelde duur verminderd bewustzijn	2,2 uur	2,9 uur	3,1 uur	3,0 uur
Maximale tijdsduur verminderd bewustzijn	16 uur	24 uur	22 uur	48 uur

Artsen hebben bij de opgenomen kinderen een gemiddeld bloedalcoholgehalte van ruim 1,8 promille geconstateerd. Het gaat dan om 10 tot 15 glazen alcoholhoudende drank in het bloed. De jongeren zijn gemiddeld 3 uur buiten bewustzijn. Bij 80% van de jongeren was het noodzakelijk een infuus aan te leggen.

Kinderarts Nico van der Lely:

“De hoop minder kinderen met een alcoholvergiftiging in de ziekenhuizen te zien is niet bewaarheid. We zien niet alleen meer en meer alcoholvergiftigingen maar ook de daaraan gekoppelde verwondingen, seksueel misbruik en intellectuele schade. De noodzaak tot opening van meer poliklinieken Jeugd en Alcohol is evident”.

Naleving leeftijdsgrenzen

Net zoals in de voorgaande jaren blijkt ook dat in 2010 een behoorlijk aantal intoxicaties voorkomen had kunnen worden als leeftijdsgrenzen voor alcoholhoudende drank beter waren nageleefd. Het aantal jongeren onder de 16 jaar dat in de eerste 6 maanden van 2010 werd opgenomen bedroeg 172 (56%; totaal 308 vragenlijsten). Uit deze groep hebben 52 jongeren zelf alcohol gekocht in de supermarkt, slijterij of in de horeca, terwijl aan hen geen alcohol verstrekt mag worden. In totaal waren er 32 jongeren van 16 en 17 jaar die zelf sterke drank hebben gekocht in een slijterij of in de horeca terwijl voor deze verstrekking de wettelijke leeftijdsgrens 18 jaar geldt.

Onderzoeker Joris van Hoof:

“Het onderzoek laat zien dat naleving van leeftijdsgrenzen niet alleen een getal is, maar dat slechte naleving ook daadwerkelijk serieuze gevolgen kan hebben voor de volksgezondheid. In 2010 had de ziekenhuisopname van 84 jongeren mogelijk voorkomen kunnen worden als de verkopers de wettelijke leeftijdsgrenzen hadden nageleefd. Een wettelijke leeftijdsgrens van 18 jaar zou de problematiek onder jongeren ook kunnen verkleinen”.

Verantwoording

Zodra een jongere met een alcoholvergiftiging wordt opgenomen en gemeld, ontvangt de kinderarts een vragenlijst. Niet in alle gevallen wordt de vragenlijst teruggestuurd. Op grond van de ingestuurde vragenlijsten zijn nadere analyses uitgevoerd van de betreffende spoedopname.

De registratie van jongeren met een alcoholvergiftiging is een initiatief van de Nederlandse Signaleringscentrum voor Kindergeneeskunde (NSCK), TNO Kwaliteit van Leven, Bouman GGZ, de Reinier de Graaf Groep, het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP) en de Universiteit Twente, afdeling Communicatiewetenschap.

Voor informatie:

- Universiteit Twente: Drs. Joris van Hoof; 053 489 6131
- Het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP): Ir. Wim van Dalen; 0653295544
- Reinier de Graaf Groep: Dr. Nico van der Lely, via persvoorlichter; tel 015 2603352
- TNO Kwaliteit van Leven & Bouman GGZ: Drs. Rob Rodrigues Pereira